

Stanovisko Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 29.09.1976, sp. zn. Ntv 66/75, ECLI:CZ:NS:1976:NTV.66.1975.1

Číslo: 56/1976

Právní věta: Byla-li věc před zahájením trestního stíhání odevzdána příslušnému orgánu ke kázeňskému projednání podle § 159 odst. 3 písm. b) tr. ř., stává se pravomocné rozhodnutí velitele (náčelníka) o trestném činu pachatele podle § 294 odst. 2 tr. zák. překážkou ve smyslu § 11 odst. 1 písm. h) tr. ř., která brání zahájení trestního stíhání téhož pachatele pro týž skutek.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 29.09.1976

Spisová značka: Ntv 66/75

Číslo rozhodnutí: 56

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Stanovisko

Hesla: Překážka věci rozhodnuté

Předpisy: 140/1961 Sb. § 294 odst. 1
§ 159 odst. 3 písm. b
§ 174 odst. 2 písm. e
§ 294 odst. 2 141/1961 Sb. § 11 odst. 1 písm. h

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 56/1976 sb. rozh.

Stanovisko

Nejvyššího soudu ČSSR - vojenského kolegia k otázce, zda pravomocné rozhodnutí velitele (náčelníka) o trestném činu podle § 294 odst. 2 tr. zák., jemuž předcházelo odevzdání této věci ke kázeňskému projednání podle § 159 odst. 3 písm. b) tr. ř., je překážkou rei iudicatae ve smyslu § 11 odst. 1 písm. h) tr. ř.

(Z 29. září 1976, čj. [Ntv 66/75-24](#))

Vojenské kolegium Nejvyššího soudu Československé socialistické republiky na svém zasedání konaném dne 29. září 1976 zaujalo podle § 28 odst. 2 zák. čís. 36/1964 Sb. o organizaci soudů a o volbách soudců ve znění vyhl. čís. 19/1970 Sb. a podle článku 13 odst. 1 písm. c) jednacího řádu Nejvyššího soudu ČSSR Plsf 1/73 ze dne 2. 7. 1973 ke správnému výkladu zákona ve shora uvedené

otázce toto

stanovisko

Byla-li věc před zahájením trestního stíhání odevzdána příslušnému orgánu ke kázeňskému projednání podle § 159 odst. 3 písm. b) tr. ř., stává se pravomocné rozhodnutí velitele (náčelníka) o trestném činu pachatele podle § 294 odst. 2 tr. zák. překážkou ve smyslu § 11 odst. 1 písm. h) tr. ř., která brání zahájení trestního stíhání téhož pachatele pro týž skutek.

Odůvodnění:

V praxi orgánů činných v trestním řízení je shodný názor na nepřipustnost trestního stíhání pachatele podle § 11 odst. 1 písm. h) tr. ř. v případě, že příslušný velitel (náčelník) kázeňsky vyřídil trestný čin pachatele uvedený v § 294 odst. 1 tr. zák., a to bez ohledu na to, zda využil svého oprávnění takový trestný čin vyříditi, anebo zda mu tato věc byla odevzdána podle § 159 odst. 3 písm. b) tr. ř.

Názory se však rozcházejí při posuzování případů, kdy prokurátor, vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán odevzdá věc příslušnému orgánu ke kázeňskému projednání před zahájením trestního stíhání ve smyslu § 159 odst. 3 písm. b) tr. ř., jde-li o trestný čin, který není uveden v ustanovení § 294 odst. 1 tr. zák.

Podle jednoho názoru má pravomocné rozhodnutí velitele, kterému byla věc odevzdána ke kázeňskému projednání podle § 159 odst. 3 písm. b) tr. ř. a jímž vyřídil jiný trestný čin pachatele, než který je uveden v § 294 odst. 1 tr. zák., z hlediska nepřipustnosti trestního stíhání stejný procesní význam jako rozhodnutí velitele (náčelníka) o trestném činu podle § 294 odst. 1 tr. zák. V obou případech jde ve smyslu § 11 odst. 1 písm. h) tr. ř. o věc rozhodnutou (res iudicata), i když trestní stíhání nebylo vůbec zahájeno.

Podle druhého názoru nebrání kázeňské vyřízení trestného činu ve smyslu § 294 odst. 2 tr. zák. trestnímu stíhání, byla-li věc odevzdána veliteli (náčelníkovi) ke kázeňskému projednání před zahájením trestního stíhání podle § 159 odst. 3 písm. b) tr. ř. Argumentuje se tím, že v takovém případě před pravomocným uložením kázeňského trestu k zahájení trestního stíhání nedošlo, a proto není třeba rušit pravomocné rozhodnutí velitele na základě protestu prokurátora.

Vojenské kolegium Nejvyššího soudu ČSSR zaujalo ke shora uvedené otázce toto stanovisko:

Podle § 159 odst. 3 písm. b) tr. ř. může prokurátor, vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán před zahájením trestního stíhání odevzdat věc příslušnému orgánu ke kázeňskému projednání, jde-li o trestný čin, který lze vyříditi kázeňsky, jestliže tento způsob vyřízení považuje vzhledem k osobě pachatele a povaze jeho činu za postačující.

Z citovaného ustanovení vyplývá, že trestní stíhání pachatele pro trestný čin bylo shledáno neúčelným a že v důsledku toho se věc přenechává příslušnému veliteli (náčelníku) ke kázeňskému vyřízení bez zřetele na to, zda jde o trestný čin uvedený v § 294 odst. 1 tr. zák., anebo o trestný čin jiný.

Význam ustanovení § 159 odst. 3 písm. b) tr. ř. z hlediska řešené problematiky spočívá v tom, že po odevzdání věci se příslušný velitel (náčelník) stane oprávněným, aby trestný čin pachatele ve smyslu § 294 odst. 2 tr. zák. projednal kázeňsky a rozhodl o něm. V takovém případě má rozhodnutí velitele (náčelníka) stejné účinky jako jeho rozhodnutí o trestném činu uvedeném v § 294 odst. 1 tr. zák. a rovná se pravomocnému rozhodnutí orgánu činného v trestním řízení.

To ve smyslu § 11 odst. 1 písm. h) tr. ř. znamená, že odevzdaná věc, která byla předmětem rozhodnutí „jiného orgánu ke stíhání trestných činů oprávněného“ nemůže být předmětem nového stíhání, nebylo-li zrušeno pravomocné rozhodnutí velitele (náčelníka). Uplatněním této zásady je plně respektován požadavek trestního procesu, že nikdo nesmí být stíhán opětovně pro týž skutek (ne bis in idem).

Za výše uvedených podmínek je proto pravomocné rozhodnutí velitele (náčelníka) o trestném činu ve smyslu § 294 odst. 2 tr. zák., učiněné po odevzdání věci podle § 159 odst. 3 písm. b) tr. ř. překážkou, která brání zahájení trestního stíhání téhož pachatele pro týž skutek ve smyslu § 11 odst. 1 písm. h) tr. ř.

Z těchto důvodů lze trestní stíhání téhož pachatele pro týž skutek zahájit až poté, kdy došlo ke zrušení pravomocného rozhodnutí velitele (náčelníka) v předepsaném řízení.

Předepsaným řízením ve smyslu § 11 odst. 1 písm. h) tr. ř. je třeba rozumět zrušení kázeňského trestu nadřízeným velitele, a to na podkladě protestu prokurátora.

Trestní stíhání bylo by možno bez dalšího zahájit v případě, kdy prokurátor v rámci svého dozoru podle § 174 odst. 2 písm. e) tr. ř. zruší opatření vyšetřovatele nebo vyhledávacího orgánu podle § 159 odst. 3 písm. b) tr. ř. a vyrozumí oprávněného velitele (náčelníka) o neodůvodněném opatření vyšetřovatele nebo vyhledávacího orgánu dříve, než oprávněný velitel (náčelník) o trestném činu pachatele pravomocně rozhodne.